

# OBSAH

ZOZNAM TABULIEK.....	9
ZOZNAM GRAFOV .....	11
ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK .....	13
ÚVOD.....	15
1. PARLAMENTY A VLÁDY – DEFINÍCIE A FUNKCIE .....	24
1.1 Parlament – jeho definícia a funkcie .....	24
1.2 Vlády – ich základné delenie a funkcie .....	26
2. PARLAMENTNÁ OPOZÍCIA – JEJ DEFINÍCIA A FUNKCIE ....	32
2.1 Stráca parlamentná opozícia zmysel?.....	44
2.1.1 Je vôbec potrebný celý parlament?	
Teória o úpadku parlamentov .....	44
2.1.2 Zanikanie parlamentnej opozície:	
Mýtus alebo nezvratný trend? .....	50
2.1.3 Racionalizácia parlamentarizmov –	
čo znamená pre opozíciu?.....	52
3. OPOZÍCIA INDE: STAV EMPIRICKÉHO SKÚMANIA ČINNOSTI PARLAMENTNEJ OPOZÍCIE .....	56
4. OPERACIONALIZÁCIA PARLAMENTNEJ OPOZÍCIE A METODOLOGICKÉ ASPEKTY JEJ ANALÝZY .....	63

5. EMPIRICKÁ ČASŤ – INŠTITUCIONÁLNE MOŽNOSTI PARLAMENTNEJ OPOZÍCIE NA SLOVENSKU A V ČESKEJ REPUBLIKE .....	80
5.1 Predstavenie slovenských a českých vlád v jednotlivých volebných obdobiach .....	81
5.2 Inštitucionálne práva parlamentnej opozície na Slovensku .....	97
5.2.1 Základné inštitucionálne rámce s vplyvom na silu parlamentnej opozície .....	97
5.2.2 Charakter volebného systému a jeho vývoj .....	103
5.2.3 Rokovací poriadok NR SR a jeho novelizácie .....	107
5.2.4 Legislatívna iniciatíva a úspešnosť legislatívnych návrhov opozície .....	118
5.2.5 Hlasovanie o dôvere vláde a hlasovanie o nedôvere vláde alebo jej členovi .....	123
5.2.6 Parlamentné otázky a interpelácie členov vlády .....	126
5.2.7 Obsadzovanie postov v predsedníctve parlamentu .....	132
5.2.8 Obsadzovanie postov v parlamentných výboroch .....	133
5.2.9 Legislatívnym procesom všetko nekončí: Podnety na ústavný súd .....	137
5.2.10 Referendová iniciatíva .....	141
5.3 Inštitucionálne práva parlamentnej opozície v Českej republike .....	146
5.3.1 Základné inštitucionálne rámce s vplyvom na silu parlamentnej opozície .....	146
5.3.2 Charakter volebného systému a jeho vývoj .....	154
5.3.3 Inštitucionálna adaptácia Poslaneckej snemovne: Zásahy ústavného súdu do činnosti Snemovne a novelizácie jej rokovacieho poriadku .....	160

5.3.4	Legislatívna iniciatíva a úspešnosť legislatívnych návrhov opozície .....	176
5.3.5	Hlasovania o dôvere a hlasovanie o nedôvere vláde ....	184
5.3.6	Interpelácie členov vlády.....	195
5.3.7	Obsadzovanie postov vo vedení Poslaneckej snemovne.....	202
5.3.8	Obsadzovanie postov v parlamentných výboroch a komisiách .....	205
5.3.9	Legislatívnym procesom všetko nekončí: Podnety na ústavný súd .....	214
6.	KOMPARATÍVNA PERSPEKTÍVA: ČO SPÁJA A ODLIŠUJE ČESKÚ A SLOVENSKÚ PARLAMENTNÚ OPOZÍCIU? .....	221
6.1	Komparácia inštitucionálnych rámcov vplývajúcich na práva parlamentnej opozície .....	222
6.1.1	Zmeny rokovacieho poriadku parlamentu – smery inštitucionálnej adaptácie oboch parlamentov....	224
6.2	Komparácia inštitucionálnych práv parlamentnej opozície nezávislých od jej menšinového, resp. väčšinového statusu .....	226
6.3	Komparácia inštitucionálnych práv parlamentnej opozície závislých od jej menšinového, resp. väčšinového statusu .....	231
6.3.1	Postavenie menšinových a väčšinových opozícií v legislatívnom procese .....	231
6.3.2	Postavenie menšinových a väčšinových opozícií v hlasovaní o dôvere a nedôvere vláde alebo jej členovi.....	233
6.3.2.1	Postavenie menšinových a väčšinových opozícií v iniciačnom hlasovaní o dôvere vláde .....	237

6.3.3 Postavenie menšinových a väčšinových opozícií pri obsadzovaní postov v predsedníctve parlamentu a v parlamentných výboroch .....	246
6.3.4 Postavenie menšinových a väčšinových opozícií v iniciovaní referenda .....	249
6.4 Prechodné vlády a parlamentná opozícia .....	250
6.5 Zhrnutie: Pozícia opozície v Národnej rade a v Poslaneckej snemovni v komparatívnej perspektíve .....	255
6.6 Odporúčania pre posilnenie pozície parlamentnej opozície .....	265
ZÁVER.....	271
SUMMARY .....	275
POUŽITÁ LITERATÚRA A ZDROJE .....	288